

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання курсової роботи з дисципліни
«Фінанси підприємств» для студентів
спеціальності 072 – фінанси, банківська
справа та страхування (бакалаврський
рівень)**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання курсової роботи з дисципліни
«Фінанси підприємств» для студентів
спеціальності 072 – фінанси, банківська
справа та страхування (бакалаврський
рівень)**

Друкується за Планом видань навчальної та навчально-методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол №2 від 05.02.2018 р.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів спеціальності 072 – фінанси, банківська справа та страхування (бакалаврський рівень) / Укл.: І.Г. Сокиринська, І.Г. Аберніхіна, Г.О.Суботіна. – Дніпро: НМетАУ, 2018. – 36 с.

У методичних вказівках наведені загальні методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств». Наведено структуру, зміст та методичні вказівки до виконання курсової роботи. Методика виконання курсової роботи розглянута на числовому прикладі.

Призначені для студентів спеціальності 072 – фінанси, банківська справа та страхування (бакалаврський рівень).

Укладачі:

І.Г. Сокиринська, канд. екон. наук, доц.
І.Г. Аберніхіна, канд. екон. наук, доц.
Г.О.Суботіна, асистент

Відповідальна за випуск

О.В. Божанова, канд. екон. наук, доц.

Рецензент

Л.М. Савчук, канд. екон. наук, проф. (НМетАУ)

ВСТУП

Методичні вказівки розроблені відповідно до вимог стандартів вищої освіти з підготовки фахівців рівня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» і призначені для допомоги студентам у виконанні курсової роботи з фінансів підприємств, орієнтованої на вирішення реальних проблем їх організації на підприємствах в умовах ринкової економіки.

Основним призначенням курсової роботи є набуття студентами навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Фінанси підприємств», яка має на меті вивчення: загальних основ та принципів організації фінансів підприємств; особливостей планування грошових надходжень, формування та розподілу прибутку; підходів до нормування та ефективності використання оборотних активів; джерел фінансування відновлення основних фондів.

Метою курсової роботи є комплексне освоєння студентами найбільш важливих з позиції фінансового планування на підприємстві розділів дисципліни «Фінанси підприємств».

Основними завданнями, що постають перед студентами при підготовці курсової роботи, є формування та закріплення отриманих під час навчання вмінь з:

- розрахунку показників виробничої програми трубного підприємства;
- розрахунку фінансових результатів, чистого прибутку та його розподілу на трубному підприємстві;
- нормування оборотних активів;
- розрахунку прогнозного балансу підприємства на кінець періоду.

У методичних вказівках до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств» наведений числовий приклад, який наочно ілюструє порядок виконання курсової роботи.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується за єдиною схемою на основі єдиних методичних рекомендацій. Вона повинна містити вступ, основну частину з двох розділів, висновки, список використаних джерел. Обов'язковими структурними елементами роботи є також титульна сторінка та зміст.

Вступ містить актуальність теми, особливості та проблеми організації фінансів на українських підприємствах у сучасних умовах, мету та завдання курсової роботи.

У першому розділі студент виконує теоретичну частину роботи, тема якої обирається відповідно до номера студента за списком у журналі групи або призначається викладачем.

Написання відповіді на теоретичне питання вимагає самостійної роботи студента з літературою. При цьому обов'язковим є використання статистичних даних по підприємствах України (або інших країн), посилення на чинне законодавство України. Статистичні дані повинні бути давниною не більше трьох – п'яти років. Написання тексту роботи не може бути простим копіюванням матеріалів, а має відображати аналітичну роботу студента, його вміння узагальнювати та систематизувати інформацію. При цьому обов'язковим є використання публікацій, які містяться в періодичних фахових виданнях у відповідності до теми теоретичної частини.

У другому розділі студент виконує розрахунок вартісних показників виробничої програми трубного підприємства, собівартості продукції (з окремим розрахунком матеріальних витрат, амортизації на підставі чинного Податкового Кодексу України) та чистого прибутку з його подальшим розподілом на трубному підприємстві. Одним з важливих елементів фінансової роботи на промисловому підприємстві є визначення нормативу оборотних коштів у відповідності із запланованими обсягами виробництва. На заключному етапі розрахунків студент виконує побудову прогнозного балансу з урахуванням вхідних даних та змін, що відбулися протягом звітного року.

Сукупність усіх перелічених питань розглядається в курсовій роботі на числовому прикладі. Усі розрахунки необхідно виконати у програмному середовищі MS EXCEL з подальшим редагуванням у текстовому документі.

Висновки містять стислий виклад підсумків виконаних у курсовій роботі розрахунків та пропозицій.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ЇЇ ВИКОНАННЯ

1. Система управління грошовими потоками на підприємстві.
2. Роль податків і зборів у діяльності промислового підприємства.
3. Лізинг як метод інвестування.
4. Система критеріїв оцінки неплатоспроможності підприємства.
5. Формування і розподіл прибутку в умовах сучасної системи оподаткування.
6. Види і механізм здійснення безготівкових розрахунків підприємства.
7. Джерела формування і методика розрахунку потреби в оборотному капіталі.
8. Економічна ефективність і методи оцінки інвестиційної діяльності підприємства.
9. Взаємини підприємств із комерційними банками, бюджетом і державними цільовими фондами.
10. Статутний капітал підприємства, його формування і рух.
11. Планування фінансової діяльності підприємства.
12. Формування фінансової стратегії підприємства.
13. Виручка від реалізації продукції як основне джерело доходу підприємства.
14. Цінні папери акціонерного товариства та механізм їх емісії в сучасних умовах.
15. Фінансові ресурси промислових підприємств, їх склад, структура та джерела.
16. Система управління оборотними активами підприємства.
17. Управління витратами на сучасному підприємстві.
18. Інноваційна та інвестиційна діяльність підприємства.
19. Інвестиційні ризики і управління ними на підприємстві.
20. Роль контролінгу в діяльності сучасного підприємства.
21. Стратегічне фінансове планування на підприємстві та його концепції.
22. Бюджетування як прогресивний метод обліку доходів і витрат підприємства.
23. Фінансова звітність українського підприємства та розробка прогнозних фінансових звітів.
24. Фінансовий стан підприємства, його аналіз і оцінка.
25. Амортизаційні відрахування як джерело фінансових ресурсів підприємства.
26. Антикризове фінансове управління підприємством.

27. Овердрафт як метод кредитування промислового підприємства.
28. Основні організаційні форми об'єднань підприємств в Україні.
29. Сутність і організація фінансового контролю на підприємстві.
30. Сутність, поняття і види дивідендної політики.
31. Система оподаткування підприємств в Україні.
32. Фінансовий ринок і використання підприємством коштів фінансового ринку.
33. Система формування фінансових показників та їх використання у фінансовому управлінні підприємства.
34. Форми, види та особливості банківського кредитування підприємств.
35. Фінансові питання реорганізації і ліквідації підприємства.
36. Причини виникнення і показники фінансової неспроможності підприємств. Банкрутство підприємств.
37. Економічна ефективність і методи оцінки інвестиційної діяльності підприємства.
38. Сутність факторингу й особливості його використання на підприємстві.
39. Фінансові джерела санації підприємства.
40. Фінансові питання реорганізації і ліквідації акціонерного товариства.

При оформленні роботи необхідно дотримуватись наступних вимог:

- робота виконується акуратно, без виправлень і скорочень слів;
- обов'язкова нумерація сторінок;
- оформлення згідно з вимогами нормоконтролю, що застосовуються для курсових та дипломних робіт в НМетАУ;
- наприкінці надається список використаних літературних джерел.

У першому розділі викладаються теоретичні та методологічні аспекти вибраної теми дослідження. Цей розділ є основою та передумовою для розгляду проблемних питань з вибраної теми. У ньому необхідно подати визначення понять і термінів, що використовуються у роботі, їх систематизацію, сформулювати проблематику дослідження, критично розглянути різні точки зору щодо досліджуваної теми, розглянути історичний аспект стосовно до розвитку поставленої проблеми, проаналізувати принципи нормативно-законодавчого регулювання процесів, що розглядаються, подати зарубіжний досвід розв'язання проблеми, зробити макроекономічний аналіз окремих аспектів управління фінансами суб'єктів господарювання тощо.

Загальний обсяг теоретичної частини не має перевищувати 15 – 20 сторінок.

2 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Завданням практичної частини курсової роботи є розрахунок:

- вартісних показників виробничої програми трубного підприємства;
- матеріальних витрат;
- амортизації на підставі чинного Податкового Кодексу України;
- собівартості продукції;
- фінансових результатів діяльності підприємства;
- розподілу чистого прибутку;
- нормативу основних і допоміжних матеріалів у відповідності із запланованими обсягами виробництва;
- показників прогнозного балансу на кінець звітного періоду.

В умовах ринкової економіки посилилась роль фінансів у функціонуванні підприємств, оскільки більшість ринкових регуляторів відноситься до елементів фінансового механізму. Фінансові показники підприємства є індикаторами його конкурентоспроможності й ефективності господарювання.

Матеріальною базою фінансів підприємств є виробництво продукції, що здійснюється у відповідності до розробленої виробничої програми.

Виробнича програма підприємства – це система завдань з виробництва та реалізації продукції за розгорнутою номенклатурою, асортиментом, відповідної якості і у встановлені терміни згідно з договорами постачання.

В основу планування виробничої програми покладена система показників обсягу виробництва, яка включає натуральні і вартісні показники.

Натуральними показниками виробничої програми є обсяг продукції в натуральних одиницях за номенклатурою та асортиментом. Номенклатура – це перелік назв окремих видів продукції, а асортимент – це різновид виробів в межах номенклатури.

Вартісними показниками виробничої програми є обсяги товарної, валової, реалізованої продукції та чистої продукції.

Вихідні дані для розрахунку наведено в таблиці 2.1.

Для визначення фінансових результатів від операційної діяльності підприємства здійснюється розрахунок собівартості виробленої продукції, для чого попередньо необхідно розрахувати матеріальні витрати та амортизаційні відрахування.

Таблиця 2.1 – Вихідні дані для розрахунку вартісних показників виробничої програми трубного підприємства

Показники	Значення
Обсяг виробництва за типорозмірам труб, т.	1132
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	976
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	1172
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	1158
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	1154
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	
Ціна однієї тони певного типорозміру, грн	79895
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	67929
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	59025
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	47925
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	45321
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	
Собівартість однієї тонни певного типорозміру, грн	46298
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	44058
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	47173
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	42636
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	40319
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	
Обсяг незавершеного виробництва певного типорозміру труб, т.:	
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	220
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	112
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	256
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	202
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	285
Обсяг незавершеного виробництва у вартісному виразі на початок періоду, грн:	5542,72
Тривалість виробничого циклу, днів	40
Залишки готової продукції на початок періоду	3178,14
Залишки готової продукції на кінець періоду (визначається як % від обсягу виробництва певного типорозміру труб)	0,02

Коефіцієнт наростання витрат	0,62
Кількість робочих днів на рік	360

На рівень операційного прибутку підприємства впливає обсяг виробленої та реалізованої продукції, рівень цін, рівень собівартості та інші чинники, зокрема такі, як інші операційні доходи та витрати, адміністративні витрати та витрати на збут.

Прибуток підприємства до оподаткування складається з прибутку від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, але вирішальне значення для ефективної діяльності підприємства має його здатність отримувати стабільний обсяг саме операційного прибутку.

Кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства є чистий прибуток, який визначається після вирахування з оподаткованого прибутку податку на прибуток. Саме чистий прибуток є в подальшому основним джерелом розвитку підприємства, його інвестиційних можливостей, зміцнення фінансової стійкості, платоспроможності.

Вихідні дані для розрахунку собівартості, операційного та чистого прибутку та напрями його подальшого розподілу наведені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Вихідні дані для розрахунку собівартості, прибутку та напрямів його розподілу

Показники	Значення
1	2
Задано металу, тис. грн	145093,41
Металовідходи	12749,17
Витрати на переділ	36158,92
Витрати на оплату праці	43075,16
Нарахування на фонд оплати праці	22%
Амортизаційні відрахування	Розраховуються по групах (див. табл. 2.3)
Інші витрати	5169,07
Інші операційні доходи	144,00
Адміністративні витрати	11529,74
Витрати на збут	11659,82
Інші операційні витрати	1136,00
Доход від участі в капіталі	200,00

Інші фінансові доходи	126,60
Фінансові витрати	850,00

Продовження таблиці 1.2

1	2
Податок на прибуток (у відповідності до Податкового Кодексу України)	18%
Напрями розподілу чистого прибутку	
до резервного капіталу	5%
на збільшення статутного капіталу	15%
на виплату дивідендів	25%
на формування інших фондів	10%

Матеріальні витрати та амортизаційні відрахування у складі собівартості потрібно розрахувати окремо. Нарахування амортизації здійснюється з урахуванням вимог діючого законодавства. Методи, які необхідно використати в курсовій роботі для нарахування амортизації основних засобів за окремими видами основних фондів, наведені в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Методи нарахування амортизації основних засобів, що використовуються в курсовій роботі

Основні засоби, до яких застосовується відповідний метод нарахування амортизації	Метод нарахування амортизації
Будівлі цехів	прямолінійний
Устаткування, що використовується для:	
усунення дефектів металозаготовки, розрізки шаблонів, торцювання	кумулятивний
термообробки	зменшення залишкової вартості
Обчислювальна техніка	прискореного зменшення залишкової вартості
Інші основні засоби	прямолінійний

Вихідні дані для розрахунку амортизаційних відрахувань наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Вихідні дані для розрахунку амортизаційних відрахувань

Види основних фондів	Первісна вартість	Очікувана ліквідаційна вартість	Строк експлуатації, років
Будівлі цехів	55955	2797,75	50
Устаткування, що використовується для:			
усунення дефектів металозаготовки, розрізки шаблонів, торцювання	2519,84	277,18	7
термообробки	23449,59	1406,98	8
Обчислювальна техніка	1780	-	5
Інші основні засоби	88783,12	10653,97	10

На наступному етапі виконання курсової роботи необхідно розрахувати норматив власних оборотних коштів. Вихідні дані представлені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Вихідні дані для розрахунку нормативу оборотних коштів

Показники	Значення		
	Обсяг випуску за планом, т	Витрати металу на 1 т, грн	Ціна заготовки за 1 т
Основні матеріали (метал):			
Типорозміри труб, що випускаються за планом:			
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	750	1,265	18680
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	560	1,36	17488
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	1135	1,3	14416
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	755	1,245	16451
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	1200	1,23	13455
Час перебування металу в дорозі, днів	5		
Час приймання та розвантаження, днів	1		
Час на підготовку металу до виробництва, днів	4		
Поточний складський запас, днів	20		
Страховий запас, днів (50% від складського запасу)	10		

Допоміжні матеріали на виробництво труб за планом, грн:	
1) хімікати (кислоти та інші)	390,75
Продовження таблиці 2.5	
2) абразивний інструмент	441,67
3) пластини з твердих сплавів	352,82
4) технологічний інструмент	264,93
Норма запасу допоміжних матеріалів, днів	55

Заключним етапом курсової роботи є складання прогностного балансу підприємства на підставі вихідних даних та тих змін, які відбулися протягом звітного періоду.

Вихідні дані для побудови прогностного балансу на початок періоду представлені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Вихідні дані для побудови прогностного балансу

Показник	На початок періоду, тис. грн
Інші необоротні активи	3278
Залишки виробничих запасів	3108
Дебіторська заборгованість	11675
Грошові кошти	95
Статутний капітал	90000
Нерозподілений прибуток	1500
Резервний фонд	15% від статутного капіталу
Довгостроковий кредит	<i>балансуюча стаття</i>
Короткостроковий кредит	20700
Кредиторська заборгованість:	
за товари, роботи та послуги	12547
по заробітній платі	4982
перед бюджетом	274,15

Сума основних фондів на початок періоду визначається, виходячи з того, що звітний рік є третім. Тому залишкова вартість визначається як різниця між первісною вартістю за кожною групою та амортизаційними відрахуваннями за два роки.

Сума інших необоротних активів протягом змінного року не змінюється, отже, на кінець року є такою ж, як і на початок.

Для визначення показників балансу на кінець періоду враховуються такі припущення:

- виробничі запаси дорівнюють в кінці періоду сумі нормативу оборотних активів за основними та допоміжними матеріалами;
- дебіторська заборгованість протягом року погашається повністю, а на кінець періоду її залишки становлять 13% від річного обсягу реалізації;
- грошові кошти на кінець року для підтримання нормативу ліквідності мають бути на рівні 0,5% від обсягу реалізації;
- короткостроковий кредит минулого року погашається повністю, а на кінець прогнозного року його залишок має становити не більше 12% річного обсягу реалізованої продукції;
- кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги визначається, виходячи з обсягу заданого металу. На кінець звітного року непогашеною залишається 19% заборгованості від суми заданого за виробничою програмою металу.
- залишок заборгованості по заробітній платі становить 10% її обсягу (з нарахуваннями);
- заборгованість перед бюджетом на кінець періоду залишається на рівні 15% від суми податку на прибуток.

Стаття «Довгострокові пасиви» за умовами курсової роботи є балансуючою, тобто для її визначення (після визначення всіх інших прогнозних статей активу та пасиву) необхідно знайти різницю між підсумком за активами та всіма статтями пасиву.

Приклад виконання розрахункової частини курсової роботи

2.1 Розрахунок показників виробничої програми

В курсовій роботі спочатку потрібно розрахувати вартісні показники виробничої програми металургійного підприємства, спеціалізацією якого є виробництво безшовних труб із нержавіючих марок сталі. Основним вимірником виробничої програми трубного підприємства є обсяг виробництва за типорозмірами труб.

Обсяг *товарної продукції* розраховується за формулою:

$$ТП = \sum_{i=1}^n N_i C_i + P,$$

де N_i – випуск i -го виду продукції в натуральних одиницях;

C_i - ціна підприємства одиниці виробу i -го виду, грн;

n – кількість видів продукції, що виготовляється на підприємстві;

P – вартість робіт та послуг на сторону, грн.

У *валову продукцію* включають всю продукцію у вартісному виразі, незалежно від ступеня її готовності і визначають за формулою:

$$ВП = ТП - (НЗВ_n - НЗВ_k),$$

де $НЗВ_n$, $НЗВ_k$ – вартість залишків незавершеного виробництва відповідно на початок і кінець періоду, грн.

Величина незавершеного виробництва у вартісному виразі визначається за формулою:

$$НЗВ = \sum_{i=1}^m \frac{N_i \cdot C_i \cdot T_{ц} \cdot K_{нв}}{Д},$$

де N – кількість виробів в натуральних одиницях;
 C – собівартість одиниці виробу, грн;
 $T_{ц}$ – тривалість циклу виготовлення одиниці виробу, робочих днів;
 $K_{нв}$ – коефіцієнт наростання витрат при виготовленні одиниці виробу.
 Обсяг *реалізованої продукції* визначається за формулою:

$$РП = ТП + (ГП_n - ГП_k),$$

де $ГП_n$, $ГП_k$ – залишки нереалізованої готової продукції відповідно на початок і кінець періоду.

Обсяг чистої продукції підприємства визначається за формулою:

$$ЧП = ТП - (M + A),$$

де $ЧП$ – чиста продукція підприємства, грн;
 M – матеріальні витрати на виробництво продукції, грн;
 A – сума амортизаційних відрахувань за відповідний період, грн.

Обсяг чистої продукції розраховується після розрахунку суми матеріальних витрат і амортизаційних відрахувань.

Розрахунок вартісних показників виробничої програми за числовим прикладом курсової роботи наведено в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Розрахунок вартісних показників виробничої програми трубного підприємства

Показник	Значення, тис. грн
Товарна продукція, тис. грн	333714,73
Незавершене виробництво на початок періоду	5542,72
Незавершене виробництво на кінець періоду	3258,43
Валова продукція	331430,43
Залишки готової продукції на початок періоду	3178,14
Залишки готової продукції на кінець періоду	6674,29
Реалізована продукція	330218,57
Матеріальні витрати	168503,16

Амортизаційні відрахування	12809,39
Чиста продукція	152402,18

2.2 Розрахунок собівартості та амортизаційних відрахувань

Для розрахунку отриманої підприємством за період величини доходів та прибутку спочатку потрібно розрахувати собівартість виробництва труб.

У трубному виробництві витрати групуються в калькуляціях за такими розділами:

- 1) задано – кількість заданого до переробки металу та інших основних матеріалів;
- 2) металовідходи (вираховуються);
- 3) брак (вираховується);
- 4) витрати на переділ (за елементами витрат);
- 5) інші виробничі витрати.

Розрахунок матеріальних витрат за числовим прикладом курсової роботи наведено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Розрахунок матеріальних витрат на виробництво труб

Показник	Сума, тис. грн
Задано металу	145093,41
Металовідходи	12749,17
Разом задано за вирахуванням відходів	132344,24
Витрати на переділ	36158,92
Разом матеріальних витрат	168503,16

Далі здійснюємо розрахунок амортизації основних фондів.

Сума амортизаційних відрахувань з використанням прямолінійного методу визначається відношенням вартості, що амортизується, до строку експлуатації об'єкта основних засобів.

Сума амортизаційних відрахувань з використанням кумулятивного методу визначається за формулою:

$$P_{CA} = AB \cdot KK,$$

де $РСА$ – річна сума амортизації;

$АВ$ – вартість, що амортизується;

$КК$ – кумулятивний коефіцієнт.

Вартість, що амортизується, розраховується як різниця між первісною вартістю та ліквідаційною.

Кумулятивний коефіцієнт визначається за формулою:

$$КК = \frac{\text{Кількість років, що залишилась до кінця строку корисного використання}}{\text{Сума числа років корисного використання}}$$

Сума амортизаційних відрахувань при використанні методу зменшення залишкової вартості визначається за формулою:

$$РСА = ЗВ \cdot РНА,$$

де $ЗВ$ – залишкова вартість об'єкта основних засобів на початок звітного періоду або первісна вартість на дату нарахування амортизації;

$РНА$ – річна норма амортизації.

Річна норма амортизації визначається за формулою:

$$РНА = 1 - \sqrt[n]{\frac{ЛВ}{ПВ}} \cdot 100\% ,$$

де n – кількість років експлуатації об'єкта основних засобів;

$ЛВ$ – очікувана ліквідаційна вартість об'єкта основних засобів;

$ПВ$ – первісна вартість об'єкта основних засобів.

Сума амортизаційних відрахувань з використанням методу прискореного зменшення залишкової вартості визначається за формулою:

$$РСА = ЗВ \cdot РНА,$$

де $ЗВ$ – залишкова вартість об'єкта основних засобів на початок звітного періоду або первісна вартість на дату нарахування амортизації;

$РНА$ – річна норма амортизації.

Річна норма амортизації визначається за формулою:

$$PNA = \frac{2}{\text{Кількість років корисного використання основних фондів}} \cdot 100\%$$

З використанням вихідних даних розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань устаткування, що використовується для усунення дефектів металозаготовки, розрізки шаблонів, торцювання наведено в таблиці 2.9.

Для цього попередньо здійснюємо розрахунок суми числа років корисного використання даних об'єктів основних фондів.

$$\text{Сума числа років: } 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 = 28.$$

Таблиця 2.9 – Розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань устаткування, що використовується для усунення дефектів металозаготовки, розрізки шаблонів, торцювання

Показник / Рік	1	2	3	4	5	6	7
Вартість на початок року (ВП _n)	2242,66	1681,99	1321,57	1085,57	930,49	830,80	771,45
Розрахунок	7/28*ВП _n	6/28*ВП _n	5/28*ВП _n	4/28*ВП _n	3/28*ВП _n	2/28*ВП _n	1/28*ВП _n
Сума амортизаційних відрахувань за рік	560,66	360,43	235,99	155,08	99,70	59,34	27,55
Вартість на кінець року (ВК)	1681,99	1321,57	1085,57	930,49	830,80	771,45	743,90

З використанням вихідних даних розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань устаткування, що використовується для термообробки, наведено в таблиці 2.10.

Для цього попередньо за допомогою фінансового калькулятора або функції MS EXCEL «СТЕПЕНЬ» виконується розрахунок річної норми амортизації:

$$PNA = \left(1 - \sqrt[8]{\frac{1406,98}{23449,59}} \right) \cdot 100 = 29,65\%.$$

Таблиця 2.10 – Розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань устаткування, що використовується для термообробки

Показник / Рік	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік	6 рік	7 рік	8 рік
Вартість на початок року	23449,6	16497,0	11605,7	8164,7	5744,0	4040,9	2842,8	1999,9
Сума амортизаційних відрахувань за рік	6952,6	4891,2	3441,0	2420,8	1703,0	1198,1	842,9	593,0
Вартість на кінець року	16497,0	11605,7	8164,7	5744,0	4040,9	2842,8	1999,9	1407,0

З використанням вихідних даних розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань основних засобів, для яких застосовується метод прискореного зменшення залишкової вартості, наведено в таблиці 2.11.

$$PNA = \frac{2}{5} \cdot 100 = 40\%.$$

Таблиця 2.11 – Розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань обчислювальної техніки

Показник / Рік	1	2	3	4	5
Вартість на початок року	1780	1068,00	640,80	384,48	230,69
Сума амортизаційних відрахувань за рік	712,00	427,20	256,32	153,79	92,28
Вартість на кінець року	1068,00	640,80	384,48	230,69	138,41

З використанням вихідних даних розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань основних засобів для яких застосовується прямолінійний метод нарахування, наведено в таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Розрахунок щорічних амортизаційних відрахувань будівель та інших основних засобів

Показник	Первісна вартість, тис. грн	Ліквідаційна вартість, тис. грн	Вартість, що амортизується, тис. грн	Термін, років	Річні суми амортизації, тис. грн
Будівлі цехів	55955	2797,75	53157,25	50	1063,15
Інші основні засоби	88783,12	10653,97	78129,14	10	7812,91

Для визначення річної суми амортизаційних відрахувань устаткування, до якого застосовуються прискорені методи нарахування амортизації, щорічна сума амортизаційних відрахувань береться за третій рік нарахування.

Розрахунок загальної річної суми амортизаційних відрахувань, що включаються у собівартість, наведено в таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Розрахунок загальної суми амортизаційних відрахувань

Види основних фондів	Сума, тис. грн
Будівлі цехів	1063,15
Устаткування, що використовується для:	
усунення дефектів металозаготовки, розрізки шаблонів, торцювання	235,99
термообробки	3441,01
Обчислювальна техніка	256,32
Інші основні засоби	7812,91
Разом нарахована амортизація	12809,39

Розрахунок собівартості виробництва труб за економічними елементами наведено в таблиці 2.14. Після розрахунку собівартості виробництва труб

потрібно розглянути та проаналізувати їх структуру, побудувати діаграму (рис. 2.1) і зробити відповідні висновки.

Таблиця 2.14 – Розрахунок собівартості виробництва труб

Економічні елементи	Сума, тис. грн	Структура, %
Матеріальні витрати	168503,2	70,49%
Витрати на оплату праці	43075,16	18,02%
Нарахування на ФОП	9476,54	3,96%
Амортизаційні відрахування	12809,39	5,36%
Інші витрати	5169,07	2,16%
Разом витрат	239033,32	100,00%

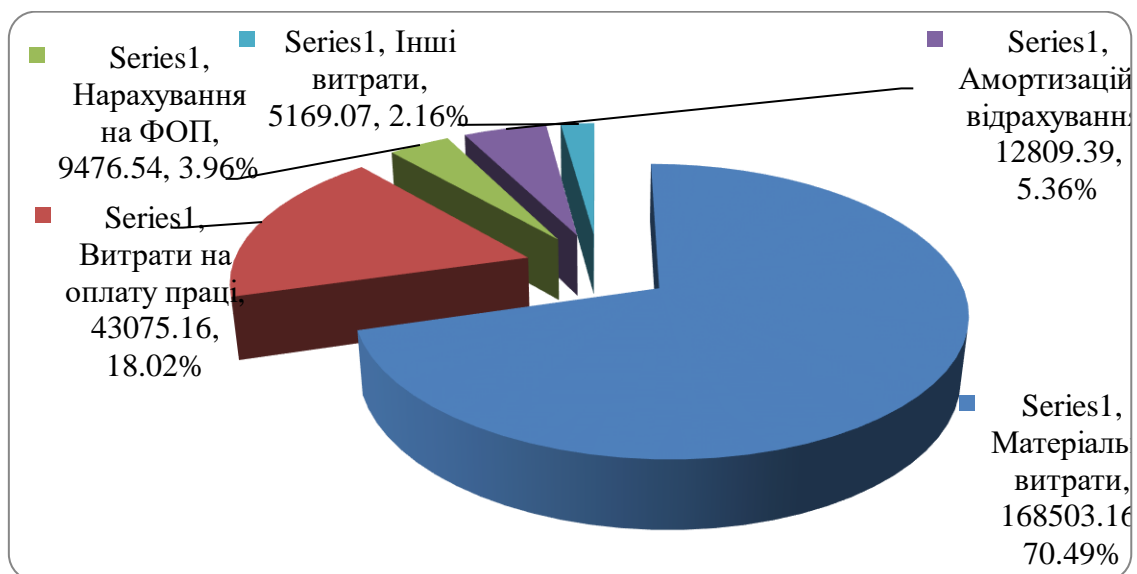

Рисунок 2.1 – Структура витрат на виробництво труб

Як видно з рисунка, значна частина в структурі витрат належить матеріальним витратам (70,49%). Друге місце посідають витрати на оплату праці (18,02%). Частка амортизаційних відрахувань становить 5,36% від загальної суми витрат.

2.3 Розрахунок фінансових результатів та чистого прибутку

Після розрахунку собівартості визначається фінансовий результат діяльності підприємства – чистий прибуток. Для цього необхідно скласти звіт про фінансові результати (форма №2), метою якого є розрахунок чистого прибутку.

Прибуток є показником, що відображає ефективність виробничо-господарської діяльності підприємства та одним з джерел формування його фінансових ресурсів.

Для розрахунку доход (виручка) від реалізації продукції приймається на рівні реалізованої продукції, розрахованої раніше (див. таблиці 2.7).

ПДВ у складі виручки становить 1/6 частки.

Чиста виручка визначається вирахуванням з валового доходу всіх непрямих податків:

$$ЧВ=(330218,57 / 6) * 5=275182,14 \text{ (тис.грн)}$$

Собівартість приймається на рівні визначеному в таблиці 2.14.

Далі необхідно здійснити розрахунок валового, операційного та чистого прибутку. При цьому дані щодо доходів та витрат від іншої операційної, фінансової та іншої (інвестиційної) діяльності наведено в таблиці 2.2.

Податок на прибуток розраховується за ставкою, яка є дійсною на момент виконання курсової роботи (див. вихідні дані).

Приклад розрахунку представлений в таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Розрахунок фінансового результату діяльності підприємства

Стаття	Звітний період
1	2
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	275182,14
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	239033,32
Валовий:	
прибуток	36148,8248
збиток	–
Інші операційні доходи	144

Адміністративні витрати	11529,74
Витрати на збут	11659,82
Інші операційні витрати	1136
Фінансові результати від операційної діяльності:	
прибуток	11967,26
збиток	–

Продовження таблиці 2.15

1	2
Доход від участі в капіталі	200
Інші фінансові доходи	126,6
Інші доходи	–
Фінансові витрати	850
Втрати від участі в капіталі	–
Інші витрати	–
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:	
прибуток	11443,86
збиток	–
Податок на прибуток від звичайної діяльності	2059,90
Фінансові результати від звичайної діяльності:	
прибуток	9383,97
збиток	–
Надзвичайні: доходи	–
витрати	–
Податки з надзвичайного прибутку	
Чистий: прибуток	9383,97
збиток	–

Отриманий чистий прибуток є об'єктом розподілу. Напрями розподілу та розміри відрахувань зазначені в таблиці 2.2. Розподіл чистого прибутку за числовим прикладом курсової роботи наведено в таблиці 2.16.

Таблиця 2.16 – Розподіл чистого прибутку

Показник	Сума, грн
Чистий прибуток, всього	9 383,97
Розподіл чистого прибутку:	

до резервного капіталу	469,20
на збільшення статутного капіталу	1407,60
на виплату дивідендів	2345,99
на формування інших фондів	938,40
Разом розподілено	5 161,18
Нерозподілений прибуток поточного року	4 222,79

Таким чином, у розпорядженні підприємства залишається 4 222,79 тис. грн чистого прибутку після всіх відрахувань.

2.4 Розрахунок нормативу оборотних коштів

Стан фінансових ресурсів підприємства багато в чому залежить від наявності у підприємства власних оборотних коштів. Для визначення тієї частини оборотних коштів, яка має фінансуватися за рахунок власних джерел, здійснюється нормування оборотних активів.

Процес встановлення на підприємстві тієї частини оборотних активів, яка потрібна для організації процесу виробництва та реалізації продукції, називається нормуванням.

До оборотних активів, що підлягають нормуванню, належать виробничі запаси, готова продукція, незавершене виробництво, витрати майбутніх періодів.

Для підтримання фінансової стійкості підприємства, як правило, саме ця частина оборотних активів має фінансуватися за рахунок власних коштів підприємства.

Норматив оборотних активів, що авансуються в основні та допоміжні матеріали, визначається за формулою:

$$H = P \cdot D ,$$

де Н – норматив оборотних коштів в запасах основних та допоміжних матеріалах;

Р – середньодобове витрачання матеріалів;

Д – норма запасу в днях.

Норма запасу в днях з окремих видів матеріалів встановлюється залежно від часу, необхідного для створення транспортного, підготовчого, технологічного, поточного, складського та страхового запасів.

У таблиці 2.5 наведені вихідні дані для розрахунку нормативу металу та допоміжних матеріалів для виробництва труб.

Планове витрачання металу розраховується за формулою:

$$ПВ = O_v \cdot B_m \cdot Ц_з,$$

де ПВ – планове витрачання металу, грн;

O_v – обсяг випуску за планом, т;

B_m - витрати металу на 1 т труб;

$Ц_з$ - ціна заготовки за 1 т.

Норма запасу матеріалів в днях розраховується за формулою:

$$Д = Ч_д + Ч_{пр} + Ч_n + ПСЗ + СЗ,$$

де $Ч_д$ - час перебування металу в дорозі, днів;

$Ч_{пр}$ - час приймання та розвантаження, днів;

$Ч_n$ - час на підготовку металу до виробництва, днів;

ПСЗ – поточний складський запас, днів;

СЗ – страховий запас, днів.

Розрахунок планового витрачання основних матеріалів (металу) наведений в таблиці 2.17.

Таблиця 2.17 – Розрахунок планового витрачання основних матеріалів

Основні матеріали (метал):	Обсяг випуску за планом, т	Витрати металу на 1 тонну труб	Ціна заготовки за 1 тонну	Планове витрачання матеріалів, тис. грн
Типорозміри труб, що випускаються за планом:				
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	750	1,265	18680	17722,65
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 2 мм	560	1,36	17488	13318,86

3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	1135	1,3	14416	21270,81
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	755	1,245	16451	15463,53
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	1200	1,23	13455	19859,58
Разом металу				87635,43

Розрахунок нормативу основних та допоміжних матеріалів для виробництва труб наведено в таблиці 2.18.

Таблиця 2.18 – Розрахунок нормативу основних та допоміжних матеріалів

Вид матеріалу	Планове витрачання, грн	Норма запасу, дні	Одноденне витрачання матеріалів, тис. грн	Норматив, грн
Основні матеріали (метал)	87635,43	40	243,43	9737,27
Допоміжні матеріали	1450,17	55	4,03	221,55
Разом витрат матеріалів	89085,60	-	247,46	9958,82

За даними розрахунків бачимо, що норматив оборотних коштів по основних та допоміжних матеріалах даного підприємства становить 9958,8 тис. грн. Це означає, що для підтримання безперебійного виробничого процесу та забезпечення нормального рівня фінансової стійкості саме така сума власних оборотних коштів має бути у наявності в підприємства.

2.5 Розрахунок статей прогнозного балансу

Зміни протягом року в обсягах продажу, доходах та втратах, які знайшли своє відображення у звіті про фінансові результати, також обумовляють і зміни в активах та їх структурі. У свою чергу, це обумовить необхідність зміни пасивів.

Складання прогнозного балансу є завершальним етапом виконання курсової роботи та підсумком фінансового планування на підприємстві.

На підставі вхідних даних та числового прикладу курсової роботи, в таблиці 2.19 представлено баланс підприємства на початок періоду.

Зважаючи на те, що за умовами курсової роботи йдеться про третій рік роботи обладнання, то сума основних фондів на початок року розрахована наступним чином:

$$OF_{\text{поч.}} = OF_{\text{перв.}} - AB_1 \text{ рік} - AB_2 \text{ рік};$$

$$OF_{\text{поч.}} = 172487,55 - 1063,15 \cdot 2 - 560,66 - 360,43 - 6952,6 - 4891,2 - 712 - 427,2 - 7812,91 \cdot 2 = 140831,29 \text{ (тис. грн).}$$

Таблиця 2.19 – Агрегований баланс підприємства на початок року

Актив	тис. грн	Пасив	тис. грн
I. Необоротні активи		I. Власний капітал	
Основні фонди	140831,29	Статутний капітал	90000
Інші необоротні активи	3278,00	Резервні фонди	13500
Всього необоротних активів	144109,29	Нерозподілений прибуток	1500
II. Оборотні активи		Всього власний капітал	105000,00
Запаси:		II. Довгострокові пасиви	24205,00
виробничі запаси	3108,00	III. Короткострокові пасиви	
незавершене виробництво	5542,72	Короткострокові кредити	20700
готова продукція	3178,14	Кредиторська заборгованість:	
Дебіторська заборгованість	11675,00	за товари, роботи, послуги	12547,00
Грошові кошти	95,00	по заробітній платі	4982
Всього оборотних активів	23598,86	перед бюджетом	274,15
Баланс	167708,15	Всього короткострокові пасиви	38503,15
		Баланс	167708,15

Суму інших необоротних активів, запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів, статутного капіталу, нерозподіленого прибутку, короткострокового кредиту та статей кредиторської заборгованості переносимо з вхідних даних (таблиці 2.6).

Залишки незавершеного виробництва та готової продукції на початок року також дано за умовами прикладу (таблиці 2.1).

Суму резервного фонду розраховуємо як відсоток від суми статутного капіталу:

$$РФ_{\text{поч.}} = 90000 * 0,15 = 13500 \text{ (тис. грн).}$$

З метою дотримання рівності статей активу та пасиву суму довгострокових пасивів визначаємо вирахуванням з підсумку балансу за активами всіх статей пасиву:

$$ДП_{\text{поч.}} = 167708,15 - 105000 - 38503,15 = 24205 \text{ (тис. грн).}$$

Далі на підставі умов завдання та змін, що були розраховані раніше, будуюмо прогнозний баланс на кінець року. Для числового прикладу курсової роботи він наведений у таблиці 2.20.

Сума основних фондів на кінець періоду визначається вирахуванням із суми на початок періоду річної суми амортизації по всіх групах основних фондів:

$$ОФ_{\text{кін.}} = 140831,29 - 12809,39 = 128021,9 \text{ (тис. грн)}$$

За умовами завдання сума інших необоротних активів залишається незмінною. Залишки запасів становлять суму визначеного нормативу оборотних активів по основних та допоміжних матеріалах, тобто 9958,82 тис. грн. Залишки незавершеного виробництва та готової продукції були розраховані при визначенні показників виробничої програми та складають 3258,43 тис. грн та 6674,29 тис. грн, відповідно.

Дебіторська заборгованість залежить від обсягу реалізації та на кінець періоду за умовами завдання становить 13% від його річної суми:

$$ДЗ_{\text{кін.}} = 330218,57 * 0,13 = 42928,41 \text{ (тис. грн).}$$

Таким же чином розраховується залишок грошових коштів (на рівні 0,5%) обсягу реалізованої продукції, що становитиме на кінець року 1651,09 тис. грн.

Отже, загальна сума балансу за активними статтями становить 195770,96 тис. грн на кінець року.

Суму статутного капіталу, резервного фонду та нерозподіленого прибутку на кінець року знаходимо, додаючи до відповідних сум на початок року суми їх зростання за рахунок розподілу чистого прибутку за підсумками

року (таблиці 2.16).

Сума короткострокового кредиту за умовами задачі не може становити більше 12% від обсягу реалізації:

$$KK_{\text{кін.}} = 330218,57 * 0,12 = 39626,23 \text{ (тис. грн).}$$

Кредиторська заборгованість за товари визначається обсягом заданого металу. На кінець року непогашеною залишається сума, що дорівнює 19% його річного обсягу:

$$KZ_{\text{кін.}} = 145093,41 * 0,19 = 27567,75 \text{ (тис. грн).}$$

Заборгованість по заробітній платі (разом з нарахуваннями становить 10% від її річного обсягу:

$$ЗП_{\text{кін.}} = (43075,16 + 9476,54) * 0,1 = 5255,17 \text{ (тис. грн).}$$

Залишки заборгованості перед бюджетом становлять на кінець періоду 15% від річної суми нарахованого податку на прибуток, а саме, 308,98 тис. грн.

Таблиця 2.20 – Агрегований прогнозний баланс на кінець звітнього року, тис. грн

Актив	На початок року	На кінець року	Пасив	На початок року	На кінець року
Активи			Пасиви		
I. Необоротні активи			I. Власний капітал		
Основні фонди	140831,29	128021,91	Статутний капітал	90000	91407,60
Інші необоротні активи	3278,00	3278,00	Резервні фонди	13500	13969,20
Всього необоротних активів	144109,29	131299,91	Нерозподілений прибуток	1500	5722,79
II. Оборотні активи			Всього власний капітал	105000,0	111099,58
Запаси:			II. Довгострокові пасиви	24205,00	11913,25
виробничі запаси	3108,00	9958,82	III. Короткострокові пасиви		

незавершене виробництво	5542,72	3258,43	Короткострокові кредити	20700	39626,23
готова продукція	3178,14	6674,29	Кредиторська заборгованість:		
Дебіторська заборгованість	11675,00	42928,41	за товари	12547,00	27567,75
Грошові кошти	95,00	1651,09	по заробітній платі	4982	5255,17
Всього оборотних активів	23598,86	64471,05	перед бюджетом	274,15	308,98
Баланс	167708,15	195770,96	Всього короткострокові пасиви	38503,15	72758,13
			Баланс	167708,15	195770,96

Коли розраховано всі статті пасиву, визначаємо суму довгострокових пасивів, яка за умовами завдання є балансуючою. Якщо внаслідок розрахунків значення даної статті є від'ємним, необхідно прийняти його таким, що дорівнює 0, а на суму від'ємної різниці зменшити короткостроковий кредит. Після цього розраховуємо підсумок балансу за пасивом та перевіряємо з підсумком за активними статтями.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Податковий кодекс України: офіц. текст // Бухгалтерія. – 2010 - № 50 (933).
2. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні". // В редакції закону N 2164-VIII від 05.10.2017, ВВР, 2017, N 44, ст.397.
3. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18 вересня 1991 року N2095-VIII. В редакції Закону № 2095-VIII від 08.06.2017 // <http://zakon.rada.gov.ua> (Електронний ресурс).
4. Власова Н.О., Круглова О.А., Безгінова Л.І. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 271 с.
5. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Національний банк України; Львівський банківський ін-т. – К. : Алерта, 2005. — 200с.
6. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – 3-тє вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2006. – 423 с.
7. Онисько С.М., Марич П.М. Фінанси підприємств: Підручник для студентів вищих закладів освіти. - 2-ге видання, виправлене і доповнене. - Львів: Магнолія Плюс, 2006.
8. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д., Булгакова С.О., Куліш А.П. Фінанси підприємств: Підручник / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / Анатолій Микитович Поддєрьогін (наук.ред.). — 6-вид., перероб. та доп. – К. : КНЕУ, 2006. – 552с.
9. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – 3-вид., перероб. і доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 460с.
10. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навч.посібник– К.: Кондор, 2005. – 400с.
11. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 320 с.

ДОДАТОК

Приклад визначення вихідних даних для виконання індивідуального варіанта курсової роботи

БС – базова сума з таблиці числового прикладу курсової роботи;

nnn – три останні цифри залікової книжки;

nnnn – чотири останні цифри залікової книжки.

Наприклад, якщо три останні цифри залікової книжки студента 456, то обсяг виробництва труби діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм складе $1132+456=1588$ тонн, де 1132 – відповідне значення з таблиці Д.1, а 456 – три останні цифри залікової книжки.

Таблиця Д.1 – Вхідні дані для розрахунку вартісних показників виробничої програми трубного підприємства

Показники	Кількість (базова сума – БС)	Варіант, який виконує студент
Обсяг виробництва за типорозміром труб, т.		
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	1132	БС+nnn
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	976	БС+nnn
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	1172	БС+nnn
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	1158	БС+nnn
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	1154	БС+nnn
Ціна однієї тони певного типорозміру, грн		
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	79895	БС+nnn
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	67929	БС+nnn
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	59025	БС+nnn
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	47925	БС+nnn
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	45321	БС+nnn
Собівартість однієї тонни певного типорозміру, грн		
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	46298	БС+nnn
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	44058	БС+nnn
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	47173	БС+nnn
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	42636	БС+nnn
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	40319	БС+nnn
Обсяг незавершеного виробництва певного типорозміру труб, т.:		
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	220	БС+nnn
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	112	БС+nnn
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	256	БС+nnn

Продовження таблиці Д.1

4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	202	БС+nnn
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	285	БС+nnn
Обсяг незавершеного виробництва у вартісному виразі на початок періоду, грн:	5542,72	БС+nnn
Тривалість виробничого циклу, днів	40	Не змінюється
Залишки готової продукції на початок періоду	3178,14	БС+nnn
Залишки готової продукції на кінець періоду (визначається як % від обсягу виробництва певного типорозміру труб)	0,02	Не змінюється
Коефіцієнт наростання витрат	0,62	Не змінюється
Кількість робочих днів на рік	360	Не змінюється

Таблиця Д.2 – Вхідні дані для розрахунку собівартості, доходу, прибутку та його розподілу

Показники	Значення (БС)	Варіант, який виконує студент
Задано металу, грн	145093,41	БС+nnn*10
Металовідходи, грн	12749,17	БС+nnn*10
Витрати на переділ, грн	36158,92	БС+nnn*10
Витрати на оплату праці, грн	43075,16	БС+nnn*10
Нарахування на фонд оплати праці, %	22%	Не змінюється
Амортизаційні відрахування, грн	Розраховуються додатково	
Інші витрати, грн	5169,07	БС+nnn
Інші операційні доходи, грн	144,00	БС+nnn
Адміністративні витрати, грн	11529,74	БС+nnn
Витрати на збут, грн	11659,82	БС+nnn
Інші операційні витрати, грн	1136,00	БС+nnn
Доход від участі в капіталі, грн	200,00	БС+nnn
Інші фінансові доходи, грн	126,60	БС+nnn
Фінансові витрати, грн	850,00	БС+nnn
Податок на прибуток (у відповідності до Податкового Кодексу України):	18%	Не змінюється
Напрями розподілу чистого прибутку:		
до резервного капіталу	5%	5%
на збільшення статутного капіталу	15%	15%
на виплату дивідендів	25%	25%
на формування інших фондів	10%	10%

Таблиця Д.3 – Вхідні дані для розрахунку амортизаційних відрахувань

Види основних фондів	Первісна вартість	Варіант, який виконує студент	Очікувана ліквідацій на вартість	Варіант, який виконує студент	Строк експлуатації*
Будівлі цехів	55955	БС+nnnn	2797,75	БС+nnn	50
Устаткування, що використовується для:					
усунення дефектів металозаготовки, розрізки шаблонів, торцювання	2519,84	БС+nnnn	277,18	БС+nnn	7
термообробки	23449,59	БС+nnnn	1406,98	БС+nnn	8
Обчислювальна техніка	1780	БС+nnn	–	–	5
Інші основні засоби	88783,12	БС+nnnn	10653,97	БС+nnn	10

*Строк експлуатації для будь-якого варіанта залишається незмінним

Таблиця Д.4 – Вхідні дані для розрахунку нормативу оборотних коштів

Показники	Значення				
	Обсяг випуску за планом, т	Варіант, який виконує студент	Витрати металу на 1 т труб*	Ціна заготовки за 1 тону	Варіант, який виконує студент
1	2	3	4	5	6
Типорозміри труб, що випускаються за планом:					
1) труба діаметром 6 мм, товщина стінки 1 мм	750	БС+nnn	1,265	18680	БС+nnn
2) труба діаметром 7 мм, товщина стінки 0,2 мм	560	БС+nnn	1,360	17488	БС+nnn
3) труба діаметром 14 мм, товщина стінки 2 мм	1135	БС+nnn	1,300	14416	БС+nnn
4) труба діаметром 18 мм, товщина стінки 3 мм	755	БС+nnn	1,245	16451	БС+nnn
5) труба діаметром 57 мм, товщина стінки 4 мм	1200	БС+nnn	1,230	13455	БС+nnn
Час перебування металу в дорозі, днів					5
Час приймання та розвантаження, днів					1
Час на підготовку металу до виробництва, днів					4
Поточний складський запас, днів					20
Страховий запас, днів (50% від складського запасу)					10

Продовження таблиці Д.4

1	2	3	4	5	6
Допоміжні матеріали на виробництво труб за планом, грн:					
1) хімікати (кислоти та інші)		390,75			БС+nnn/10
2) абразивний інструмент		441,67			БС+nnn/10
3) пластини з твердих сплавів		352,82			БС+nnn/10
4) технологічний інструмент		264,93			БС+nnn/10
Норма запасу допоміжних матеріалів, днів					55

*Витрати металу на 1 тонну для будь-якого варіанта залишаються незмінними.

Таблиця Д5 – Вхідні дані для розрахунку показників прогнозного балансу на початок року

Показник	На початок періоду (БС)	Варіант, який виконує студент
Інші необоротні активи	3278	БС+nnn
Залишки запасів на початок періоду	3108	БС+nnnn
Дебіторська заборгованість на початок періоду	11675	БС+nnn
Грошові кошти на початок періоду	95	БС+nnn/10
Статутний капітал на початок року	90000	БС+nnnn
Нерозподілений прибуток на початок року	1500	БС+nnn
Резервний фонд	15% від суми статутного капіталу	
Довгострокові пасиви	Балансуюча стаття	
Короткостроковий кредит	20700	БС+nnn
Кредиторська (% від задано металу)	12547	БС+nnn
Заборгованість по заробітній платі	4982	БС+nnn
перед бюджетом	274,15	БС+nnn/10

Розрахунок показників прогнозного балансу на кінець року здійснюється, виходячи з умов, заданих за змістом курсової роботи, які є однаковими для кожного варіанта.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	4
1. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	5
2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	8
<i>Приклад виконання розрахункової частини курсової роботи</i>	15
2.1 Розрахунок показників виробничої програми.....	15
2.2 Розрахунок собівартості та амортизаційних відрахувань.....	16
2.3 Розрахунок фінансових результатів та чистого прибутку.....	22
2.4 Розрахунок нормативу оборотних коштів.....	24
2.5 Розрахунок статей прогнозного балансу.....	27
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	31
ДОДАТОК. Приклад визначення вихідних даних для виконання індивідуального варіанта курсової роботи.....	32

Підписано до друку _____.18. Формат 60×84_{1/16}. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 2,11. Умов. друк. арк. 2,09. Замовлення №

Національна металургійна академія України
49600, Дніпро, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ